

LOCALITZACIONS DE NÀIADES (*MOLLUSCA: BIVALVIA: UNIONOIDA*) A LES CONQUES DE LA MUGA, DE LA TORDERA I DEL TER

Marc Franch¹, Dani Boix² i Jordi Sala²

(1) Departament de Biologia Animal, Facultat de Biologia, Universitat de Barcelona. Av. Diagonal, 645, 08028 Barcelona. A/e: franchky@yahoo.com

(2) Institut d'Ecologia Aquàtica i Departament de Ciències Ambientals, Universitat de Girona. Campus de Montilivi. 17071 Girona. A/e: dani.boix@udg.es; j.sala@menta.net

RESUM

Es donen a conèixer localitzacions de poblacions d'*Anodonta cygnea* a la conca de la Muga i del Ter, i d'*Unio aleroni* a la conca de la Tordera.

RESUMEN

Se dan a conocer localizaciones de poblaciones de *Anodonta cygnea* en la cuenca de la Muga y del Ter, y de *Unio aleroni* en la cuenca de la Tordera.

ABSTRACT

New citations of *Anodonta cygnea* in the Muga and Ter basins, and *Unio aleroni* in the Tordera basin are reported.

KEYWORDS: *Anodonta cygnea*, *Unio aleroni*, nàiades, Tordera, Muga, Ter, distribució.

L'alteració de la qualitat ecològica dels nostres rius al llarg del segle XX ha comportat que alguns grups d'organismes hagin patit una regressió molt important. Les nàiades són un clar exemple d'aquest fet i la seva presència ha esdevingut molt rara en conques on eren conegudes (p.e. Fluvià i Ter; Bofill et al., 1921). De fet, la seva rarefacció ha comportat que totes les nàiades estiguin protegides legalment a Catalunya (Generalitat de Catalunya, Llei 3/1988, de 4 de març, de protecció dels animals) i que s'hagin emprès projectes de recuperació de poblacions (Carretero et al., 2000). Cal comentar, però, que, a més de la rarefacció, sembla que el coneixement de l'actual distribució de les diferents espècies és molt incomplet, ja que darrerament se n'han localitzat noves poblacions (Ordeix et al., 1998; Boix et al., 2002; Bassols, com. pers.).

A la conca de la Tordera no es tenia constància de la presència de poblacions vives de nàiades des del primer quart del segle XX, si bé posteriorment s'han localitzat

conquilles buides (Altaba, 1992). Al riu Muga, en el tram que recorre el terme municipal de Peralada, es coneixia la presència d'*Anodonta cygnea* en tres punts (Altaba, 1992). Després d'una prospecció al llarg d'aquest tram, únicament s'ha localitzat un punt amb individus vius. Pel que fa al tram baix del riu Ter, a part de les localitzacions del primer terç del segle XX a Torroella de Montgrí i a Empúries, només se'n coneix una citació als canals a l'esquerra del Ter a l'Estartit (Altaba, 1992). Les localitzacions són les següents:

Anodonta cygnea (Linnaeus, 1758)

- Riu Muga, just al gual del camí de la Salanca. Coordenades UTM (x;y): 501.033; 4.682.534 (Peralada, Alt Empordà): 04/11/2002 (M. Franch leg.).
- Llacuna del Ter Vell a l'Estartit. Coordenades UTM (x;y): 515.600; 4.655.250 (Torroella de Montgrí, Baix Empordà): 26/04/2000 (Q. Pou leg.).

Unio aleroni Companyó & Massot, 1845

- Riera de la Belladona, camí de la Creu de la Mà, sota el pont de l'A7. Coordenades UTM (x;y): 479.299; 4.631.709 (Sils, la Selva): 11/05/2002 (M. Franch leg.).
- Riu Llémèna, al seu pas pel nucli de Llorà. Coordenades UTM (x, y): 475.807; 4.651.881 (Sant Martí de Llémèna, Gironès): 17/05/2003 (M. Franch leg.).

A més d'aquestes poblacions vives, s'han localitzat conquilles buides a:

Anodonta cygnea (Linnaeus, 1758)

- Rec Molí, Vilanova de la Muga, en diferents punts del rec. Coordenades UTM (x;y): 504.436; 4.680.773 (Peralada, Alt Empordà): 24/10/2002 (M. Franch leg.).
- Estany de Vilaüt. Coordenades UTM (x;y): 509.100; 4.682.200 (Pau, Alt Empordà): 1996 (M. Salavedra i J. Isern leg.).

Unio aleroni Companyó & Massot, 1845

- Riera de Vallcanera. Coordenades UTM (x;y): 478.952; 4.629.881 (Sils, la Selva): 12/05/2002 (M. Franch leg.).
- Riera Cinyana, prop del mas de can Fava. Coordenades UTM (x;y): 492.806; 4.660.663 (Viladesens, Gironès): 11/2002 (M. Franch leg.).

Bibliografia

- ALTABA, C. R. 1992. La distribució geogràfica i ecològica dels bivalves d'aigua dolça recents dels Països Catalans. *Butlletí de la Institució Catalana d'Història Natural*, 60 (Secció de Zoologia, 9): 77-103.
- BOIX, D., SALA, J. i FEO, C. 2002. Localització d'una població viable d'*Unio aleroni* (*Unionidae*, *Bivalvia*) a la conca del Fluvià i estat del coneixement de les nàiades al Pla de l'Estany. *Scientia gerundensis*, 25: 27-29.

- BOFILL, A., HAAS, F. i AGUILAR-AMAT, J. B. 1921. Estudi sobre la matacològia de les valls pirenaïques. Conques del Besòs, Ter, Fluvià, Muga i litorals intermitjies. *Treballs del Museu de Ciències Naturals de Barcelona*, 3: 1-1241.
- CARRETERO, M. A., ALTABA, C. R., BASSOLS, E., GIRALDEZ, S. i ROSELL, C. 2000. El plan de recuperació de la náyade *Unio aleroni* en la comarca catalana de la Garrotxa. *Quercus*, 170: 24-30.
- ORDEIX, M., CAMPRODON, J., COMAS, F., MOLIST, M. i BARNIOL, F. 1998. Dades sobre la presència del mol·lusc bivalve d'aigua dolça *Unio elongatulus aleroni* (Companyó & Massot, 1845) al Lluçanès. *Butlletí de la Institució Catalana d'Història Natural*, 66: 109-110.